

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej
w Klimontowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto i Gminę, w której zamieszkuje 7 940 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy Klimontów jest Pan Marek Goździewski.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie został utworzony na mocy Uchwały Nr IV/35/90 Gminnej Rady Narodowej w Klimontowie z dnia 16 lutego 1990 roku w sprawie powołania jednostki budżetowej - Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie.

Ośrodek posiada własny NIP 8641548322 i Regon 830370651.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie jest Pani Agata Mikula.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą działał w oparciu o:

- 1) Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXVII/269/2021 Rady Miejskiej w Klimontowie z dnia 29 września 2021 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały Nr XXII/147/16 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 29 kwietnia 2016 roku w sprawie statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2013 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie z dnia 2 stycznia 2013 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie, zmieniony Zarządzeniem Nr 12.2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie z dnia 10 grudnia 2021 roku;
- 3) Uchwałę Nr IV/32/18 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie pomocy w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem rządowym "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;

- 4) Uchwałę Nr XII/68/15 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat jak również trybu ich pobierania;
- 5) Uchwałę Nr IV/31/18 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, udzielających schronienia osobom bezdomnym;
- 6) Zarządzenie Nr 2/2020 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie z dnia 5 października 2020 roku w sprawie zasad ustalania wysokości świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 7) Zarządzenie Nr 32/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Klimontów z dnia 1 czerwca 2021 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie m.in. do:

- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy,

- prowadzenia postępowań w sprawach zasiłków dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych,

- do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 318/2021 z dnia 30 maja 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Annę Kołomańską;

Wpisz się
Anna

2. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 319/2021 z dnia 30 maja 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Annę Kołomańską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Klimontowie* pod Nr 4.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 01 – 03 czerwca 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie mieści się w budynku przy ul. dr. Jakuba Zysmana 5, 27 – 640 Klimontów, tel. 15 866 17 74. Obiekt jest własnością Urzędu Gminy w Klimontowie. Ośrodek zajmuje cztery pomieszczenia, które znajdują się na pierwszej kondygnacji budynku. Pokoje, które zajmuje OPS wyposażone są w sprzęt umożliwiający

wykonywanie pracy biurowej. Dodatkowo jednostka dysponuje pomieszczeniem, w którym przyjmowani są klienci

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność, gdyż Ośrodek dysponuje dodatkowym pomieszczeniem. (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby OPS).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS są: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz ubóstwo.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Banku Spółdzielczego w Klimontowie.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia były kwalifikacje kadry zatrudnionej w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Klimontowie w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 10 pracowników: tj. kierownik, 4 pracowników socjalnych oraz 5 pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe, zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $7940 / 4 = 1\ 985$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 985 mieszkańców, a w OPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., 2268 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że od stycznia 2022 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **60 osób**, w tym za **57** zasiłkobiorców Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

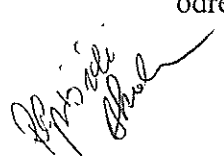
Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne: OPS.5100.52.2022; OPS.5100.60.2022; OPS.5100.53.2021; OPS.5100.55.2022; OPS.5100.40.2022; OPS.5100.63.2021; OPS.5100.48.2022; OPS.5100.62.2021; OPS.5100.50.2022; OPS.5100.54a.2022.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo - odrębnym pismem.

W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i termin wypłaty.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS – pkt 17) wynika, że od stycznia 2022 roku do dnia kontroli pomocą okresową objęto **13 osób**. Głównym powodem przyznania pomocy w postaci zasiłku okresowego była długotrwała choroba. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach: OPS.5101.11.2022; OPS.5101.2B.2022; OPS.5101.2.2022; OPS.5101.12.2022; OPS.5101.10.2022; OPS.5101.3a.2022; OPS.5101.5.2022; OPS.5101.5a.2022; OPS.5101.1.2022; OPS.5101.6.2022.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia oraz o sposobie i terminach wypłaty świadczeń.

Ze skontrolowanych dokumentów wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację.

W aktach znajdują się m.in.: wnioski klientów, oświadczenia klientów, zaświadczenia, raporty z PUP, karty rejestracyjne, potwierdzające status osoby bezrobotnej, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki okresowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika OPS wynika, że w 2022 roku do dnia kontroli pomocy w formie posiłku udzielono ogółem dla **185 osób**, w tym dla **181 dzieci** w szkołach oraz **4 osób** dorosłych z dowozem do domu. W okresie tym zasiłek celowy przyznano dla **81 rodzin**, **2 osoby** skorzystało ze świadczeń rzeczowych.

W kontrolowanym okresie dożywianie prowadzone jest w wymienionych placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Klimontów:

Nazwa szkoły	Liczba dożywianych dzieci	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
Szkoła Podstawowa w Ossolinie	13	5,70 zł	Gorący posiłek
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy pod Konarami w Konarach	15	5,70 zł	Gorący posiłek
Szkoła Podstawowa w Goźlicach	9	5,70 zł	Gorący posiłek
Szkoła Podstawowa w Nowodzicach	4	5,70 zł	Gorący posiłek
Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy przy Fundacji Szlachetne Anioły w Klimontowie	1	5,70 zł	Gorący posiłek
Przedszkole Terapeutyczne w Klimontowie przy Fundacji Szlachetne Anioły	2	5,70 zł	Gorący posiłek
Publiczna Szkoła Podstawowa w Klimontowie	68	2,80 zł	Gorący posiłek
Przedszkole Samorządowe w Klimontowie	31	4,00 zł	Gorący posiłek
Przedszkole im. Jezus w Klimontowie	11	5,00 zł	Gorący posiłek
RAZEM	154		

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie w 2022 roku opłaca posiłki dla 27 uczniów, uczęszczających do 10 placówek oświatowych poza terenem gminy, w których cena obiadu wynosi od 3 zł do 10,50 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Klimontów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

*Opis
Moc*

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji Programu dożywiania, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: OPS.P.5102.33.2022; OPS.P.5102.38.2022; OPS.P.5102.16.2022; OPS.P.5102.45.2022; OPS.P.5102.64.2022; OPS.P.5102.2.2022; OPS.p.5102.36.2022; OPS.P.5102.19.2022; OPS.P.5102.32.2022; OPS.OPS.P.5102.32a.2022 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: OPS.SS.5113.2022; OPS.PS.5113.15.2022; OPS.SS.5113.4.2022; OPS.O.5113.7.2022; OPS.PS.5113.21.2022; OPS.SS.5113.35.2022; OPS.SZ.5113.1.2022; OPS.SS.5113.22.2022; OPS.SS.5113.21.2022; OPS.G.5113.3.2022

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno - bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz Uchwałę Nr IV/32/18 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 28 grudnia 2018 roku. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnymi publikatorami i datami wydania aktów.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu widniał art. 48 i 48 b ustawy o pomocy społecznej, mówiące o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

Nadmienić należy, że w decyzjach wydanych na zasiłki celowe, w postanowieniu decyzji odnotowano brak zapisu, że jest to zasiłek celowy, widniał jedynie zapis, że jest to świadczenie pieniężne.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe wpisywano kwoty zasiłków, czas, na jaki świadczenia przyznano oraz informowano klienta o miejscu i terminach wypłaty zasiłków.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, typ posiłku, jego jednostkowy koszt, liczbę dni w tygodniu, na które przyznano posiłek oraz realizatora.

Amica
Ma

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są w ramach danego roku budżetowego.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Klimontowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2022 do dnia kontroli udzieliła **5 rodzinom** zasiłków celowych, a **6 rodzinom** specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono akta:

Zasiłki celowe:

OPS.5102.11.2022; OPS.5102.3.2022; OPS.5102.2.2022; OPS.5102.9.2022;
OPS.5102.9a.2022.

Specjalne zasiłki celowe:

OPS.PS.5012.5.2022; OPS.PS.5012.7a.202; OPS.PS.5012.1.2021; OPS.5012.8.2022;
OPS.5102.4.2022;

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: dokumenty potwierdzające wysokość uzyskiwanego dochodu, decyzje ZUS lub KRUS o wysokości emerytury lub renty, odcinki rent, emerytur, faktury za zakupione leki, oświadczenia klientów.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W decyzjach na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano wysokość przyznanego świadczenia, cel, z uwagi na który pomoc została przyznana oraz sposób i terminy wypłaty zasiłków.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, których termin wypłaty świadczenia przypadał przed terminem ich uprawomocnienia, wydanym na zasiłki celowe, w tym specjalne nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. W trzech decyzjach, wydanych na zasiłki celowe rygor widniał jedynie w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji, brak było przywołania art. 108 kodeksu w podstawie prawnej.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Klimontowie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną,

Wyniki
Przebieg

zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr XII/68/15 Rady Gminy w Klimontowie z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat jak również trybu ich pobierania określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania.

Usługi świadczone są przez opiekunkę domową, zatrudnioną przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W roku 2022 do dnia kontroli usługi opiekuńcze wykonywane były u **8 osób**.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

OPS.5122.UO.7.2022; OPS.UO.5122.3.2022; OPS.UO.5122.3.2022; OPS.UP.5122.4.2022; OPS.UO.5122.4a.2022; OPS.UO.5122.8.2022; OPS.UO.5122.6.2022; OPS.UO.5122.5.2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałą Rady Miejskiej w sprawie usług opiekuńczych, a także upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Przytoczone akty prawne widniały z aktualnymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji administracyjnych wydawanych przez Ośrodek określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę dni w tygodniu, w którą przyznano usługi, konkretne dni tygodnia, w które usługi będą świadczone, liczbę przyznanych godzin dziennie, kwotę odpłatności, realizatora usług oraz miejsce i termin wnoszenia płatności. W decyzjach administracyjnych brak było natomiast jednostkowego kosztu godziny usług.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na usługi opiekuńcze nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informowano stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu decyzji natomiast podając powód, z uwagi na który został nadany decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W okresie objętym kontrolą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi Ośrodek przyznał **4 osobom**.

Usługi te świadczone są przez 5 osób, zatrudnionych w kontrolowanym Ośrodku w ramach umowy zlecenia. Osoby te posiadają odpowiednie wykształcenie, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,

Sprawdzono akta o numerze decyzji:

OPS.5122.5.2022; OPS.5122.4.2022; OPS.5122.6.2022; OPS.5122.3.2022;
OPS.5122.3a.2022; OPS.5122.2.2022; OPS.5122.1.2022.

W aktach klientów znajdowały się dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej wydanej decyzji administracyjnej odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W przytoczonych aktach prawnych widniały aktualne publikatory.

W decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, dni w miesiącu, w które przyznano usługi, pełną cenę za godzinę usługi oraz realizatora usług. W decyzji brak było natomiast konkretnych dni świadczenia usług oraz liczby przyznanych godzin dziennie oraz zakresu świadczenia usług.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanych na usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2022 Ośrodek opłacał za pobyt **10 mieszkańców** Gminy Klimontów w dps, w tym w okresie objętym kontrolą do dps skierowano 4 osoby.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: udzielaniu informacji, porad, wskazówek w załatwianiu trudnych spraw klientów, motywowaniu podopiecznych do podjęcia leczenia odwykowego, aktywnego poszukiwania pracy, motywowaniu ofiar przemocy do podjęcia działań, mających na celu wyjście z trudnej sytuacji życiowej, współpracy m. in.: z Urzędem Miasta i Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, kuratorami, sądami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka nie wykorzystują kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w 2022 roku do dnia kontroli nie zawarli żadnego kontraktu z klientem pomocy społecznej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w OPS w Klimontowie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 985 mieszkańców, a w OPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach klientów znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, oświadczenia klientów, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, faktury za zakupione lekarstwa, dokumenty potwierdzające status osoby bezrobotnej, decyzje ZUS lub KRUS o wysokości emerytury lub renty, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano m. in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W zasiłkach stałych, informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo - odrębnym pismem.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

*Pracownik
W. a.*

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu dożywiania widniał art. 48 i 48 b ustawy o pomocy społecznej, mówiące o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

Nadmienić należy, że w decyzjach wydanych na zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu”, w postanowieniu decyzji odnotowano brak zapisu, że jest to zasiłek celowy, widniał jedynie zapis, że jest to świadczenie pieniężne.

W decyzjach na zasiłki celowe ze środków własnych odnotowano prawidłowo przywołany art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Klimontów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych zespół kontrolny odnotował brak jednostkowego kosztu godziny usług, natomiast w decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze nie wskazano konkretnych dni świadczenia usług i liczby przyznanych godzin dziennie oraz zakresu świadczenia usług.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności. Jedynie w trzech decyzjach, wydanych na zasiłki celowe rygor widniał jedynie w postanowieniu i uzasadnieniu decyzji, brak było przywołania art. 108 kodeksu w podstawie prawnej.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej.

Pracownik
Ma

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

*PP
dot. meich,
hol*

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

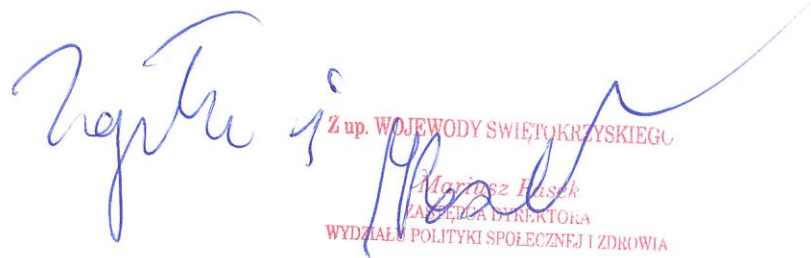
1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Kielce, dnia 1 lipca 2022 roku

Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Klimontowie
.....
mgr *Renata Mikula*
OSRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. dr. Jakuba Zysmana 5
27-640 KLIMONTÓW
tel./fax (015) 866-17-74

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Hasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce